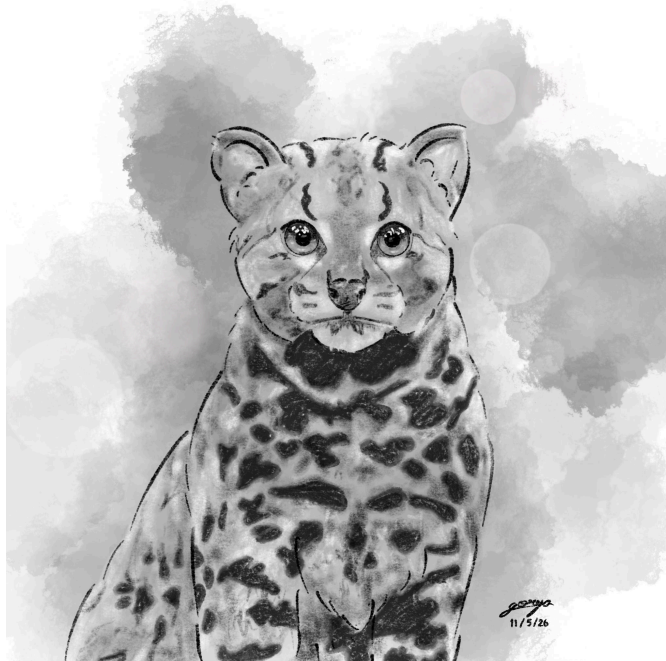

แมวลายหินอ่อน: ลวดลายลึกลับแห่งพงไพร

น.ส. วีธรา แสงฉาย
เกรด 9 โรงเรียนนานาชาติรุ่งอรุณ

เมื่อได้ยื่นคำร่ำลือเกี่ยวกับสัตว์ที่มีลวดลายอันปราณีตงดงาม ผู้เขียนก็นึกเป็นอื่นไม่ได้นอกจาก “แมวลายหินอ่อน” หรือ *Pardofelis marmorata* แมวป่าขนาดเล็กที่มีแต้มลวดลายตามลำตัวคล้ายลายหินอ่อนชนิดซึ่งอาศัยในป่าดิบชื้นแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความเชี่ยวชาญในการปีนป่ายและล่าเหยื่อที่อยู่บนต้นไม้ ทว่าแม่ผู้เขียนจะได้ไปเยี่ยมเยือนผืนป่าถึง 6 แห่งจาก 10 กว่าแห่งในไทยที่สามารถพบเจอได้ ก็ยังคงไม่เคยได้เห็นเป็นบุญตาสักครั้ง ผู้เขียนจึงตระหนักถึงจำนวนที่เหลือน้อยของแมวลายหินอ่อน และได้ลองค้นคว้าจนพบว่ามันเป็นหนึ่งในสัตว์สงวนที่ใกล้สูญพันธุ์ของไทย เป็นเหตุให้ผู้เขียนมุ่งมั่นที่จะหาสาเหตุและวิธีอนุรักษ์แมวชนิดนี้ไม่ให้สูญหายไปจากโลก

จากสถิติการถ่ายภาพรายปีของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่-ห้วยขาแข้ง จำนวนของแมวลายหินอ่อนที่ถูกจับภาพได้เพียงแค่หลักหน่วยต่อปี หรือบางปีก็ไม่พบเลย ในขณะที่แมวป่าหรือเสือชนิดอื่นนั้น มีตัวเลขในระดับหลักสิบหรือร้อยขึ้นไป อย่างไรก็ตาม สาเหตุหลักนั้นเกิดจากการแทรกแซงของมนุษย์ต่อระบบนิเวศ โดยเฉพาะการทำลายป่าไม้ในถิ่นอาศัยของแมวชนิดนี้ ประกอบกับลวดลายที่สวยงามที่กลับเป็นดาบสองคมเชื้อเชิญให้ผู้คนมาไล่ล่า ทำให้จำนวนแมวลายหินอ่อนลดลงอย่างต่อเนื่อง จนถูกจัดอยู่ในกลุ่ม

Non-Panthera cats in TY-HKK

Species	Number of camera-trap site in TY-HKK				
	2020	2021	2022	2023	2024
Tiger	234	251	250	253	285
Leopard	226	218	210	215	266
Clouded leopard	15	21	23	5	10
Asiatic golden cat	10	6	6	11	8
Leopard cat	59	65	75	52	63
Marbled cat	5	1	0	0	6
Total Camera-trap sites	435	427	410	421	418

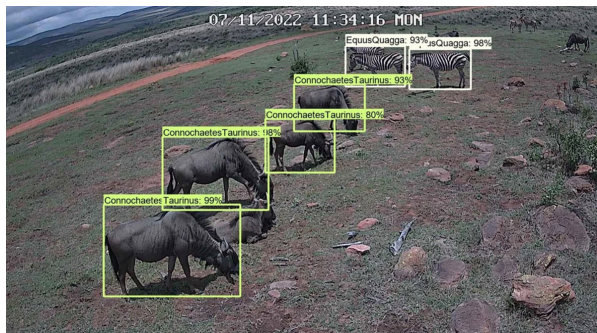

สัตว์ใกล้สูญคุกคาม ในบัญชีแดง IUCN (ดัชนีรายชื่อการจัดลำดับความเสี่ยงสูญพันธุ์ทั่วโลก) และในบัญชีหมายเลข 1 ของ CITES (อนุสัญญาการค้าสัตว์หรือพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์)

ผู้คนอาจคิดว่าการเสี่ยงสูญพันธุ์ของสัตว์อย่างนี้เป็นเรื่องธรรมดาและไกลตัว ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อใครต่อโลกใบนี้ อย่างไรก็ตามทุกชีวิตบนโลกนี้ล้วนแล้วแต่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันหมด ดังนั้นหากสัตว์ชนิดนี้ถูกคุกคามจนสูญพันธุ์ลงไป จะก่อให้เกิดความไม่สมดุลในระบบนิเวศป่าดิบชื้น สัตว์ผู้บริโภคลำดับรองจะเพิ่มขึ้นเมื่อไม่มีผู้ล่าขนาดเล็กคอยควบคุมประชากรและทำลายพืชผลซึ่งเป็นทรัพยากรอาหารของมนุษย์ ก่อให้เกิดภาวะขาดแคลนอาหาร มีหน้าซำเมื่อความหลากหลายทางชีวภาพลดลง สภาพแวดล้อมจะเกิดความเปลี่ยนแปลง ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรที่มนุษย์จำเป็นต้องพึ่งพา ด้วยเหตุนี้เราจึงควรหาหนทางที่จะช่วยไม่ให้แมวลายหินอ่อนนี้สูญพันธุ์เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบดังกล่าว

ในปัจจุบัน เนื่องด้วยรัฐบาลได้จัดให้แมวลายหินอ่อนเป็นสัตว์สงวนลำดับที่ 7 ในจำพวกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมของไทยตาม พรบ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าปี พ.ศ. 2562 สัตว์ชนิดนี้จึงได้ถูกคุ้มครองอย่างเข้มงวด นอกจากนี้ ยังได้มีการทดลองโคลนนิ่งข้ามสปีชีส์ด้วย ในด้านของศึกษานิเวศวิทยา มีการสังเกตพฤติกรรมของแมวป่าชนิดนี้ในขณะที่อยู่ในกรงเลี้ยง การบันทึกข้อมูลจากกล้องดักถ่าย และการติดตั้งปลอกคอวิทยุ ทว่าด้วยจำนวนที่มีน้อยและพบเห็นได้ยาก จึงยังคงไม่มีข้อมูลแน่ชัดเพียงพอต่อการวางแผนอนุรักษ์อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้เขียนจึงประสงค์ที่จะเสนอแนวทางระดมทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัยเพื่ออนุรักษ์แมวลายหินอ่อน นั่นก็คือ แคมเปญ “วาดฝันเพื่อลดลายลึกลับแห่งพงไพร” ซึ่งเป็นโครงการที่จัดการแข่งขันสำหรับเยาวชนร่วมกับองค์กรที่สนับสนุนการวิจัยและอนุรักษ์แมวลายหินอ่อน โดยแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ คือ ภาพวาด โปสเตอร์ อรรถรงค์การอนุรักษ์ สติกเกอร์ไลน์ และบทความเกี่ยวกับแมวลายหินอ่อน ซึ่งผู้เข้าแข่งขันที่ได้รับการโหวตมากที่สุดจะได้รับประกาศนียบัตรจากองค์กรที่ร่วมแคมเปญและเงินรางวัล โดยมีรายได้จากค่าสมัครและสปอนเซอร์

โดยรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายทั้งหมดจะถูกนำไปเป็นทุนสนับสนุนวิจัยขององค์กรที่มีจุดมุ่งหมายอนุรักษ์และรณรงค์สัตว์ป่า อาทิกกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อใช้ซื้ออุปกรณ์ศึกษานิเวศวิทยา พร้อมทั้งติดตั้งเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพิ่มเติม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัย เนื่องจาก AI สามารถประมวลผลข้อมูลจำนวนมากเร็วกว่ามนุษย์อย่างมีนัยยะสำคัญ ซึ่งจะทำให้นักวิจัยมีความรู้เกี่ยวกับแมวลายหินอ่อนเพิ่มขึ้นจากในอดีตจนสามารถวางแผนอนุรักษ์ได้อย่างตรง

สาเหตุและมีประสิทธิภาพ เช่น การระบุพื้นที่ที่ควรคุ้มครองเป็นพิเศษ การจัดสรรทรัพยากร หรือการวางแผนเส้นทางลาดตระเวน เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า แมวลายหินอ่อนนี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่วัตถุอันงดงามประจำผืนป่า แต่ยังเป็นผู้ที่ช่วยรักษาสมดุลระบบนิเวศที่ช่วยให้พวกเราทุกคนอยู่กันอย่างร่มเย็นเป็นสุข ด้วยเหตุนี้ การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการอนุรักษ์จึงเป็นหน้าที่สำคัญที่เราต้องร่วมมือร่วมใจกันเพื่อตอบแทนไม่ให้อะไรมีชีวิตตัวน้อยแต่มีบุญคุณอันยิ่งใหญ่ต่อเรานั้นต้องสูญพันธุ์ลงไป และกลายเป็นสิ่งที่พบเห็นได้ด้วยความยากลำบากเมื่อไปเยี่ยมชมเยือนไม่ใช่เพียงตำนานที่เล่าขานต่อ ๆ กันมาเพียงเท่านั้น

บรรณานุกรม

- พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562. (2562, 29 พ.ค.) ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 71 ก. หน้า 104-144
https://op.mahidol.ac.th/ra/contents/research_regulation/ACT_WILD-ANIMAL_2562.pdf
- พรศักดิ์ ปัญญาลิขิต. (2568, 24 พ.ค.) เทคโนโลยี AI สามารถปกป้องสัตว์ป่าไม่ให้ ‘สูญพันธุ์’ ได้อย่างไร ? มุลนิธิสืบนาคะเสถียร. www.seub.or.th/bloging/news/global-news/2024-186/
- มุลนิธิสืบนาคะเสถียร. (2569, 15 ม.ค.) แมวป่า 9 ชนิด และข้อมูลเสือขนาดเล็กในอดีตที่ผ่านมา. www.seub.or.th/bloging/work/2025-9/
- มุลนิธิสืบนาคะเสถียร. (2569, 27 ม.ค.) อัปเดตสถานการณ์ของเสือขนาดเล็กในอุทยานฯ และแนวทางในการวางแผนการอนุรักษ์เชิงนโยบาย. www.seub.or.th/bloging/work/2025-18/
- ระบบคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย. (2562, 2 ก.ค.) *Pardofelis marmorata*. <https://thbif.onep.go.th/taxons/detail/30218>
- รังสรรค์ พาลพ่าย, มารินา เกตุทัต-คาร์นส์ และอนวัช แสงมาลี. (2553, ก.ย.) รายงานการวิจัยการอนุรักษ์แมวลายหินอ่อน (*pardofelis marmorata*) โดยการทำให้โคลนนิ่งข้ามสปีชีส์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. <https://sutir.sut.ac.th/jspui/bitstream/123456789/3489/1/SUT%203-304-50-36-04.pdf>
- วิมิตี วสะหลาย. (2569, 10 ก.พ.). แมวลายหินอ่อน. โลกสีเขียว. www.verdantplanet.org/animalfiles/382/

Citations

- International Society for Endangered Cats (ISEC Canada). (2019). *Marbled Cat*. www.wildcatconservation.org/wild-cats/asia/marbled-cat/
- *Thai National Parks*. (n.d.) *Marbled cat*. www.thainationalparks.com/species/marbled-cat?fbclid=IwZnRzaARsOLtleHRuA2FibQIxMQBzcnRjBmFwcF9pZAo2NjI4NTY4Mzc5AAEe3waXFbrjPAZNYDCYGixdxIWeOLKp0qDbeRXRfxQj-qhOFVzNLSVvmj5TkLs_aem_VRmv1KskbaP9Yqqkriq51g
- Christine & Urs Breitenmoser, Keith Richmond, Brian Bertram, Sultana Bashir and Javier Pereira. (2015, July). *Survival of a wild female marbled cat to at least 10 years of age*. *Cat Specialist Group*. https://www.researchgate.net/publication/280154201_Survival_of_a_wild_female_marbled_cat_to_at_least_10_years_of_age
- Encyclopedia Editorial Office. (2024, 8 March) *Marbled cat*. Scholarly Community Encyclopedia. www.encyclopedia.pub/entry/56026

บรรณานุกรมภาพ

- ภาพที่ 2. สถิติการดักถ่ายภาพ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่-ห้วยขาแข้ง. มุลนิธิสืบนาคะเสถียร. 27 ม.ค. 2569. www.seub.or.th/bloging/work/2025-18/
- ภาพที่ 3. เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในการอนุรักษ์สัตว์. 24 พ.ค. 2568. www.seub.or.th/bloging/news/global-news/2024-186/